GAZETA KRAKOWSKA

Nro 78.

Z KRAKOWA DNIA 30 WRZEŚNIA 1818 Roku WE SZRODĘ

— *Z Krakowa.* —

Dzień $\frac{27}{15}$ Września iako dzień Koronacyi Nayiaśnieyszego Cesarza Wszech Rossyy, Króla Polskiego był tu obchodzony uroczyście. Złożyli życzenia Monarsze swoiemu przed Rezydentem Dworu Rossyyskiego, Kapituła Krakowska i Obywatele Państwa Rossyyskiego i Królestwa Polskiego tu w Krakowie znayduiący się, tudzież Urzędnicy Komory Polskiey. — W Kościele Katedralnym na Zamku odprawiło się Nabożeństwo, Mszą Pontyfikalnie śpiewał Pasterz Dyecezyi JW. JX. Woronicz, Biskup Krakowski i zaintonował Hymn *Te Deum*, który Lud licznie zgromadzony powtarzał, niosąc Modły i Błogosławiąc dni drogie Wspaniałego Monarchy. — Wieczorem Domy Rezydenta i Obywateli Państwa Rossyyskiego i Królestwa Polskiego, tudzież Urzędników Komory Polskiey oświecone były.

Z Warszawy d. 22 Września.

Stolica tuteysza uszczęśliwioną została przybyciem do niey dnia 20 b. m. w Niedzielę, około godziny 6tey z wieczora, NAYIAŚNIEYSZEY CESARZOWEY *MARYI TEODOROWNY*, Matki Miłościwego Monarchy naszego.

W przeieździe swym do Niemiec d. 17 b. m. rano wiechała w granicę Królestwa Polskiego, a podróżuiąc przez dni 4, stanęła tu na dniu onegdayszym w towarzystwie Dam i Urzędników swych dworskich.

Noclegi odbyła: w Suwalkach, Szczuczynie i Ostrołęce, w przygotowanych dla siebie na ten koniec domach.

JW. Dyrektor Jeneralny Poczt Sumiński, i Pułkownik Kicki Adjutant Jego Cesarzewiçowskiey Mości Wielkiego Xięcia Konstantego wysłani na granicę, dla przyięcia N. Pani, przywitali Ją tamże, i w czasie całey podróży towarzyszyli.

Prezesi Woiewództw Augostowskiego, Płockiego i Mazowieckiego na granicach Woiewództw, a Kommisarze Obwodowi na granicach Obwodów stawieni przed N. Cesarzową, złożywszy hołd przynależnego uszanowania, przeprowadzali N. Panią przez części kraiu Administracyi swey powierzonego.

W dniu 28 wwieczór J. C. Mość Wielki Xiążę Konstanty przyiechawszy god iną wprzód do Szczuczyna powitał tamże ukochaną swą Matkę i ciągle do Warszawy z Nią podróżował.

Równie skromna iak uprzeyma ta Pani, wzbroniła wszędzie oddawania honorów wysokiey swey dostoyności przynależnych, takie serca wszystkich mieszkańców kraiu dla Matki ukochanego i czczonego powszechnie od Narodu Polskiego Króla, a Syna Jey, oddać Jey na wyścigi życzyły.

Na ostatniey przepręgowey stacyi w Jabłonnie, wypoczęła N. Cesarzowa przez pół godziny, i miała ukontentowanie zastać tam Jego Królewicowską Mość Xięcia Eugeniusza Wirtemberskiego Brata swego.

Wiechała nakoniec do Stolicy Królestwa Polskiego w towarzystwie Jego Cesarsewicowskiey Mości Wielkiego Xiążęcia Konstantego, który obok poiazdu N. Pani, od rogatek aż do zamku iechał konno. Pierwsze oznaki radości powszechney spostrzegać mogła w okrzykach mnogiego ludu napełniaiącego ulice od Pragi i mostu, i wszędzie drogę Jey zabiegaiącego. We wszystkich oknach zebrane były licznie Damy, witaiące w Osobie tey Nayleppszey Pani, prawdziwą z wysokich cnot, i przymiotów duszy płci swoiey ozdobę; zewsząd pochodzące z serca odgłosy; niech żyie! rozlegały się, za które N. Cesarzowa z wrodzoną sobie dobrocią dziękowała.

Przy wschodach zamkowych przyymował Ją JO. Xiążę Namiestnik Królewski, JW. Senator Państwa Rossyyskiego Nowosiltzoff i JO. Xiężna Woiewodzina Radziwiłłowa Dama portretu. Damy i Urzędnicy dworu Polskiego, którzy Jey przez W. Xięcia Konstantego przedstawieni byli, odprowadzili N. Cesarzową do Jey appartamentów.

Za nastaniem wkrótce zmroku, zaczęło się oswiecenie rzęsiste całego miasta, mostu, bramy nad mostem, szalup kanonierskich stoiących na Wiśle, pałacu Kommissyi Woyny, Głównego Ratusza, Kancellaryi, kahału Warszawskiego, tudzież wielu innych gmachów publicznych. Rozmaite widzieć się dały przezrocza i napisy; z pomiędzy ostatnich przytoczemy tu umieszczony pod otoczoną wieńcem cyfrą N. Pani na ganku pałacu dawniey Sapieżyńskiego, teraz przez woysko zaiętego. Napis ten zgodny z uczuciem narodu, był następuiący:

Ci, którzy są gotowi za ciebie nieść życie,
Z radością święcą Twoie do kraiu przybycie.

Pogoda sprzyiała zabawie publiczney, która też przy hucznych w kilku mieyscach muzykach, do późney nocy przedłużyła się.

W orszaku Nayiaśnieyszey Cesarzowey Jeymości znayduią się Hrabina Liven, W. Ochmistrzyni, Hrabina Samoiloff i Xiężna Tourkestanow; Wielki Podkomorzy Naryszkin, Marszałek, Jenerał Alfędyl, Sekretarz Stanu Willanoff i pierwszy lekarz Rhule.

Nazaiutrz, dnia 21 przed południem, zebrali się w salach Zamkowych, Jenerałowie i Officerowie wszystkich korpusów, których J. Cesarzewicowska Mość, W. Xiążę Konstanty przedstawił Nayiaśnieyszey Cesarzowey. Jenerałowie wyżsi i gwardyi przyzwani do sali Tronowey, mieli szczęście bydź przypuszczeni do ucałowa-

dla ręki N. Pani, która potem maiąc za sobą Damy Polskie, należące do Dworu i cyfrą zaszczycone, przeszedłszy do sali historyczney, dozwoliła tegoż honoru zebranym tam Jeneralom brygady i officerom gwardyi; a nakoniec udawszy się do sali białey, miała sobie przedstawionych korpusami officerow wszystkich pułków, z których officerowie sztabowi mieli także zaszczyt ucałować Jey rękę. Nastąpiło potem przedstawienie przez JW. Senatora Nowosiltzoffa, i JW. Marszałka W. Brońca Senatu, Ministrów, Rady Stanu i Władz kraiowych, tudzież obecnych w Stolicy Posłow i Deputowanych ostatniego Seymu, oraz Uniwersytetu i Szkół. Audyencya zakończyła się przedstawieniem N. Pani Dam tuteyszych. N. Cesarzowa w czasie tych audyencyy raczyła rozmawiać uprzeymie z wielu osobami. Dnia tegoż JO. Xiążę Nąmiestnik iako też JWW. Biskupi i Ministrowie mieli zaszczyt bydź wezwani na obiad do N. Cesarzowey.

Z Petersburga d. 27 Sierpnia d. k.

— Prezydent glewnego Sądu Podolskiego, Mikołay Xżę Sapieha, mianowany został Szambelanem, a należący do Kollegium Spraw Zagranicznych Mieczysław Hr. Potocki, Kamerjunkrem Dworu J. C. Mci.

Sprowadzone tu zwłoki ś. p. Xiążęcia Alexandra Borysowicza Kurakina zmarłego zagranicą, złożono tymczasowo w kościele S. Tróycy przy Nowskim klasztorze, pogrzebione zaś będą w Pawłowsku.

W Tiraspolu i Alexandryi, d. 13 Czerwca, straszliwa burza z gradem niezwyczayney wielkości, wiele szkód zrządziła na polach i w sadach, wiele też młynów wietrznych wywróciła.

Nowa Historyia Rossyi P. Karamzina, iak tylko się we Francyi ukazała, powszechną na siebie zwróciła uwagę. Exemplarz oryginalny tego dzieła z rozkazu N. Cesarza posłany do Paryża dla legacyi Rossyyskiey, oddany P. Fursi Laisne, który podiął się iey wytłumaczenia; a Minister Rossyyski P. Pozzo-di-Borgo, wezwał znakomitą osobę, dobrze znaiącą ięzyk i historyią Rossyyską, dla przeyrzenia wierności tłumaczenia. P. Julien członek towarzystwa filotechnicznego Paryzkiego, ostatecznem dzieła tego zaymie się wypracowaniem. Drukować się będzie u P. Firmin-Didot.

W Ruskim Inwalidzie czytamy co następuie:

" Wykład historyczny w mey książce świeżo w Petersburgu wydaney względem dawney polityki Pruskiey, nie iest w myślach nowy produkt, a tem mniey razie mogący naród Pruski, iak niektórzy myśleć nieumieiący wieść rozsiewaią. Z powodu tedy politycznego i innych, zmuszony iestem wyyść z granic blisko goletniego skromnego milczenia, i publicznie tem pismem przyznać się do dwóch bezimiennych książek związek polityczny z sobą maiących. Piewsza pod tytułem: Zaszczyt wolności Polskiey, Angielskiey wyrównywaiący. Druga: Testament polityczny synowi oyczyzny zostawiony z planem bezpieczney formy Republikańskiego Rządu, w Warszawie u P. Dufour Kons: nad: Druk: JKMści i Rzpltey 1789. Te dwa dzieła w dziennikach ówczasowych chlubnie zapisane, są moią literacką własnością: Książka Zaszczyt, pokazuie politycznie rządney wolności prawidła. Książka Testament wystawia obraz polityki trzech dworów sąsiedzkich, w którym

owczasowa fałszywa polityka Ministeryum Berlińskiego śmiałym iest pędzlem odmalowana i w niey przepowiedziany powtórny podział Polski, nawet iey zniszczenie w słowach: *nec locus ubi Troja fuit.* Czytaiący ów Testament polityczny, i dzisieysze dzieło moie historyczno i polityczne pod tytułem: *Respect dû à tete couronnée*, wielokrotnie w publicznych pismach iuż wspominane, łatwo skombinowáć i przeświadczyć się może; że w iednym autorze dawniey i dziś dla dobra ogółu piszącym, iedne są zawsze myśli i principia nie do osób, ale do topograficznego ziemi Polskiey położenia stosowne, i potwarz nie może mieć powodu do wmawiania w łatwowiernych aby autor obraził naród Pruski, który ze wszech miar szanuie.,,

W Petersburgu 22 Sierpnia 1818 r.

Łobarzewski.

Z Berlina d. 22 Września.

W sobotę d. 19 b. m. o godzinie 8 z rana w wystawionym przed 5ciu latami na gorze Tempelhof przy Berlinie szańcu, założony został węgielny kamień na pomnik zdarzeń w latach 1813, 1814 i 1815. Pod gorą stały zgromadzone tu na iesienne obroty woyska i rozciągały linią od dołu do gory aż do mieysca na pomnik przeznaczonego. Jak tylko N. Cesarz Rossyyski i N. Król nasz przybyli na tę gorę, uczyniły im woyska honory i powitały ich trzykrotnem Hurra! Gdy kamień założony został, włożono weń, oprocz monet złotych i srebrnych od 1813 do 1815 i medalów bitych, bronzową blachę z wyrytemi na niey stosownemi do poświęcenia pomnika napisami. Potem JW. Jenerał piechoty Hr. Tauenzien de Wittenberg podał NN. Monarchom młotek. Jak tylko N. Cesarz wziął młotek w rękę, którym pierwszy trzy razy w kamień uderzył, nastąpiły trzykrotne z dział wystrzały, po nim uderzali Król, Królewicowie, Królewny, Jenerałowie, Ministrowie stanu, nakoniec dowodcy, podofficerowie i żołnierze reprezentuiący woysko. — Tu zbliżył się do kamienia węgielnego Biskup Eylert, miał mowę, odmowił modlitwę o błogosławieństwo dla obu Monarchów i oyczyzny. NN. Monarchowie udali się potem na rowninę Tempelhof, w którey woyska odbywały obroty. — Po skończonych obrotach odwiedził N. Cesarz Ich Królewicowskie Mości Xiężne Alexandrę i Ludwikę, choruiącego Xcia Filipa Hessen-Homburg, Xcia Następcy Meklenburga-Schwerin, Xcia Pawła Meklenburgskiego i Xięstwo Anhalt-Dessau. — Obiad dnia tego był u J. K. Mci w strzałowey sali. W wieczor opa NN. Monarchowie znaydowali się z wszyskiemi Xiążętami na teatrze, na którym dana była opera Uthal i balet Zefir i Flora. Po skończonem widowisku udał się N. Cesarz do swoich apartamentów. — W niedzielę d. 20 odbyły się wielkie obroty obozuiącego pod Spandau woyska, na których znaydowali się NN. Monarchowie. O godzinie 1 z południa udali się z Spandau do Charlottenburga i tam obiad iedli. Podczas stołu grała cała muzyka gwardyi Królewskiey wielki marsz. NN. Monarchowie udali się potem do Potsdamu. Miasto było pięknie oświecone. — Wczoray rano znaydował się N. Cesarz na dalszych obrotach woyska, po ukończeniu których o godzinie 10 przed południem udał się w dalszą drogę do Akwisgranu.

N. Król zaszczycił Bawarskiego Rotmistrza Xcia Schönberg orderem Pruskim S. Jana. Przybyli tu Austryiacki Feldm. porucznik Xże Filip. Hessen-Homburg i Rossyyski Jenerał porucznik Xże Trubecçki z Peterzburga.

Od brzegów Menu d. 15 Września

Wiedeń iest teraz stekiem zagranicznych kupców; prawie wszystkie wielkie handlowe domy Londyńskie, Paryzkie, Amsterdamskie i Frankfortskie utrzymuią w Wiedniu swoich ajentów dla spekulowania Austryiackiemi papierami.

Mowią, iż nowa kostytucyia W. Xięstwa Badeńskiego podana zostałą seymowi Niemieckiemu na 45 posiedzeniu do zatwierdzenia.

Na kongressie Akwisgranskim będzie także rzecz o poiednaniu Hiszpanii z Portugalią i przedsięwzięciu środków przeciw rozboiom morskiem Barbaryyczyków. W Akwisgranie liczą już do 3000 cudzoziemców.

W Frankforcie wyszło tłumaczenie z ięzyka Angielskiego na Niemiecki ważnego pisma pod tytułem: "Odezwa Rządu północney Ameryki do wszystkich kochaiących oyczyznę Amerykanów, aby przykładali się wszystkiemi sposobami do podniesienia i rozszerzenia fabryk kraiowych, dla wydobycia się z pod szkodliwego wpływu Anglii i zapewnienia chwalebnie i w tym względzie niepodległości kraiowey.,,

Paryzki Dziennik Sporów donosząc o założeniu przez Jenerała Allemand nowego niepodległego kraiu w północney Ameryce pod nazwiskiem *Camp d'Asil*, który składać się tylko ma z 120 wolnych ludzi, 400 Indyianow i czarnych ludzi, dodaie z szyderstwem: "Oby do tey nowey na wzor Rzymu zakładaney Rzeczypospolitey zechciały się z Europy wszystkie niespokoyne głowy udać i grać tam rolą Numy lub Solona, Europa zyskałaby nieskończenie na tem, &c. Inne Dzienniki są przeciwnego zdania. "Nikt, wyraża Dziennik Paryzki, nie powinien się z nieszczęścia natrząsać. Jeżeli owi ludzie pod obcą przeniesieni strefę zakładaią tam wolną osadę, jeżeli tam spokoyniey żyć będą niżeli w własney oyczyznie, która ich prześladowała, nie należy ich ohydzać, a tem mniey przystoi Francuzowi szydzić z swoich współziomków, którzy przez ustawę kraiową wygnanemi zostali."

Królewic Następca tronu Bawarskiego przybył d. 8 b. m. do Frankfortu.

W Noremberdze spodziewany iest Cesarz Austryiacki w podroży swoiey do Frankfortu i Akwisgranu d. 20 b. m.

Roczny dochod Hr. Las Cases, który osiadł w Heilbergu, podaią 7 do 8000 fr. Wydana przez niego historyia życia szczególnieysze czyni wrażenie z powodu umieszczonych w niey dwóch listów Lucyiana Bonapartego do Hr. Bathurst (Ministra Angielskiego.) Sądzą, iż wydany mu z Anglii zostanie iego dziennik na wyspie S. Heleny pisany, który on także drukiem ogłosi.

Xże Metternich wyiechał z Frankfortu dnia 12 b. m. i zięchać się ma w Koblentz z Xciem Hardenbergiem.

W Hanau obchodzono d. 13 b. m. Kościelnem nabożeństwem połączenie obu Ewangelickich wyznań.

D. 2 b. m. seym ligi Szwaycarskiey zakończył tegoroc nie swoie posiedzenia.

Francuzki Poseł Taleyrand wyiezdza z

Berna do Francyi, a Sprawuiący Rossyyskie interessa P. Krüdener do Akwisgranu.

Z Paryża d. 13 Września.

Minister nasz spraw zewnętrznych Xże Richelieu nie wyiedzie przed d 22 b. m. do Akwisgranu.

Xże Montemart, Szef głównego sztabu tuteyszey gwardyi narodowey, otrzymał uwolnienie od służby, i więcey podobnych uwolnien nastąpi.

Xże Wellington oczekiwany iest codziennie napowrot w Cambrai. Odprawi tam zaraz popis z woyskiem Angielskiem, a potem uda się na kongress do Akwisgranu, po którego ukończeniu odbyć się ma powtorny popis całego we Francyi sprzymierzonego woyska. — Pułkownik iżynierów Francuzkich Vaudran i Szef bataliionu Maurin obieżdzaią teraz z officerami Angielskiemi twierdze zaięte przez woyska sprzymierzone.

Xże Bourbon otrzymał z Anglii oprocz 15 koni, 40 psów gończych.

"Zwolna, wyraża ieden z tuteyszych dzienników, przyzwyczaiamy się we Francyi uważać bieg rządowych papierów iako kierunek gabinetów Europeyskich. Dla wielu iest ten bieg teraz tem, czem niegdy był u Rzymian lot ptaków. Podnoszenie się papierów oznacza lot w prawą, a spadanie w lewą. Lecz zawiele czyniemy w tem porownaniu zaszczytu podskarbim, którzy sterem giełdy kieruią. Nie wiele oni się na polityce znaią, ale przyznać im potrzeba zadziwienia godną zręczność korzystania z każdey okoliczności. Jakiekolwiek bądź ziawi się ważna i publiczność zastanawiaiące zdarzenie, umieią go użyć na powiększenie swoich kapitałów kosztem ludzem. Zresztą mało ich obchodzi czyli zachodząca polityczna okoliczność iest z korzyścią lub szkodą dla kraiu; oni zawsze z niey pożytkuią. Podobni do owych filozofów, którzy żądali tylko ruchu i materyi, dla utworzenia wszystkiego, noszą w swoich pogilaressach materyią, i ruchu tylko pragną; utrzymuią wszędzie ludzi, którzy trwogę rozsiewaią, poznaią się chociaż z daleka na pewnych znakach, i t. d. Nastąpić maiący kongress w Akwisgranie podaie także koalicyi skarbowey sposobność do podnoszenia i zniżania rządowych papierów, które ią zrowno zbogacaią, i t. d.

D. 8 rano Monsieur, Xże Angouleme i Xże August Pruski, który d. 4 iadł u Króla obiad, udali się na rowninę Clichy, dla przypatrzenia się obrotom piechoty i artyleryi gwardyi Królewskiey, które i kierował Jenerał Lauriston. D. 11 odprawi tamże jazda obroty.

W Montluçon (w depart. Allier) żyie i mieszka 112 letnia Barbara Ruco, współcześniczka Ludwika XIV. Cała iey rodzina aż do prawnuka iuż wymarła. Owdowiała Xiężna Orleanu kazała odmalować tę przemienność wieku.

Umiera tu znowu wiele dzieci na ospę naturalną; w iednym tylko okręgu zmarło ich w tym miesiącu 24.

Jenerał Donadieu napisał do iednego z tuteyszych dziennikarzy co następuie: "Umieściłeś WPan, iż pociągniony do sądu zostałem iako świadek przec w Jenerałowi Canuel; chciey WPan w naypierwszym Nrze sprostować to doniesienie, iż nie iako świadek, ale iako obwiniony o spisek byłem pociągniony i badany.,,

Były Minister woyny, Marszałek

Clarke, mieszka teraz na osobności w Neveiller pod górą Wogesu. Zdrowie iego nie iest naylepsze. Na zimę iednak ziedzie do Paryża.

Londyński Bankier, P. Baring, który od niejakiego czasu bawił w Paryżu, pojechał teraz do Hollandyi, zkąd uda się do Akwisgranu.

Z Bruxelli d. 10 Września.

Wczoray przybył tu Lord Castlereagh. — Tegoż dnia Królewicowstwo Następcy tronu wyiechali do Spa.

P. F... właściciel zamku w okolicy Francyi, gdzie woyska Francuzkie stoią, posiadał bardzo dobrego psa gonczego. Jeden z pułkowników Angielskich życzył go sobie pożyczyć, i po niejakich trudnościach pożyczył. Poszedł z nim na polowanie; pies złapał zaiąca, ale go rozdarł. Ang... rozgniewany zastrzelił psa. Leśniczy naganiał mu iego postępek; Pułkownik strzelił i do Leśniczego, ranił go w ramię. Leśniczy obrócił natychmiast podwoyną swoią fuzyią przeciw Pułkownikowi i na mieyscu go położył. Towarzysze ostatniego chcieli Leśniczego schwytać, ale on uchodząc każdemu groził zabiciem, i uszedł przed niemi. Teraz zachodzi pytanie kto tu winnieyszy?

Z Francyią zawarta została nowa pocztowa umowa, która od 1go Października moc swoią mieć zacznie.

Gdy na Moluckich wyspach przywrócona została spokoyność, Kontradmirał Buyskens powróci zatem ztamtąd w tym roku z swoią eskadrą do Hollandyi.

Z Stambułu d. 8 Sierpnia.

Dwa wielkie pożary, które niedawno tę stolicę dotknęły, zastanawiaią tu wszystkie umysły. Pierwszy wybuchnął d. 27 Lipca wednie w obszerney części miasta między pałacem Sultana Selima i Adryanopolską bramą. Ogień podniecany mocnym wiatrem, szerzył się trzema rzędami, i w przeciągu 7 godzin obrócił w pyrzy na 1600 domów i sklepów, powiekszey części nayuboższey klassy ludzi. Drugi pożar wybuchnął d. 1 b. m. w nocy z stayni Walide Kyaiessi i w krótkim przeciągu czasu spalił wszystkie żydowskie sklepy w tey połowie rynku będące i 3 do 400 domów. Te oba nieszczęścia powiększyły dosyć iuż wielką nędzę uboższych klass ludzi, i ściągnęły tem bardziey uwagę rządu, że dały się słyszeć pogłoski, iakoby znaydowali się tak niegodziwi ludzie, iż ogień podkładaią. Obawiano się nawet, aby podobneż nieszczęście nie niespotkało w tych dniach części miasta Pera, ponieważ znaleść miano kartki ostrzegaiące o takowym zamachu. Policyia czyni ciągle nayściśleysze wyszukiwania, i pochwycono iuż wiele podeyrzanych ludzi, u których znaleziono palne materyiały, a niektórych nawet na uczynku, przygotowuiących one, schwytano i zaraz przyzwoicie ukarano. Przyczynę tey niegodziwości i ogółem zepsucia obyczaiów, iako też nędzy ubogiey klassy ludzi przypisuią częścią podwyższeniu wartości monety, przez co wszelka żywność zdrożała, i Janczarowie za zwykły swóy żołd wyżywić się nie mogą; częścią też niezachowaney ostrożności względem przychodniów; ze wszystkich stron ściąga się do stolicy próżniactwo, które nie maiąc z czego się utrzymywać, dopuszcza się wszelkiego rodzaiu zbrodni.

Nowy Internuncyusz Austryiacki, Hr. Lützow, przybył tu na Austryiackim brygu i zarzucił kotwice pod Tenedos. Porta

zamiast Mikmandara, wysłała przeciw niemu Kapidi Baschę, czyniąc mu honor, jaki tylko posłom pierwszego rzędu czynić zwykła.

Z Londynu d. 11 Września.

Fabryczni robotnicy w Manszestrze zawsze ieszcze są nieposłusznemi, wyiąwszy kilkunastu, którzy za powiększeniem płacy przez właścicieli fabryk do roboty wrócili; ale gdy hersztowie buntu są w więzieniach i będą sądzonemi, spodziewać się zatem należy, iż reszta powróci do roboty.

Podług pism naszych zmnieyszył się teraz wpływ Rossyyski w Madrycie, a nasz się powiększył.

Pułkownik Maxwel, który iak wiadomo wczasie obiorów raniony został, poiechał dla wyleczenia się do Spa.

Podług listu z Bostonu Jenerał Lallemand iest iedyną znaczącą osobą z znayduiących się Francuzów w *Camp d'asil* w Texas. Jenerał Desnouttes znayduie się w White-Bluff, a Jenerał Clausel w Mobile. Nowa ta osada nie czyni naymnieyszey obawy i rozwiąże się skoro tylko isy mieszkańcy będą mogli do Francyi powrócić, gdzie wszyscy chętniey sadziliby drzewa niżeli w pustyni Texas.

Prezydent Ziednoczonych Stanów północney Ameryki pobiera roczniey płacy 25,000 dolarów, Wiceprezes, Sekretarz Stanu i Wielki sędzia po 5000 dol. Sekretarze skarbowy, morski i woienny, równie iak prezes naywyższego sądu po 4000 dol. Posłowie przy Europeyskich Dworach po 9000 dol. Gubernatorowie po prowincyiach po 600, 800 i 1000 dol.—Ziednoczone Stany postanowiły, iż tylko przy Dworach Londynskim, Paryzkim, Peterzburskim, i Berlinskim utrzymywać będą pełnomocnych ministrów, a przy innych sprawuiących interessa.

Jedno z pism Szwaycarskich wyraża, iż w Anglii znayduie się przeszło 20 właścicieli gruntowych, którzy większe maią dochody niżeli który z udzielnych Xiążąt. Na dowód czego przywodzi, że Xże Northumberland pobiera z dóbr swoich rocznego dochodu 150,000 fszt. (6 mill. złp.) Xże Devonshire 120,000, Xże Rutland 105,000, Xże Bedford 100,000, Margr. Buckingham 94,000, Xże Norfolk 88,000, Xże *Malborough* 85,000, Margr. Stefford 75,000, P. Fr. Burdet 30,000 fszt.

Z Akwisgranu d. 15 Września.

Onegday w niedzielę przybyły tu dwie kompanii grenadyerów Pruskich pułków Cesarza Alexandra i Cesarza Franciszka. Reszta wszytych tu tego dnia woysk wynosi do 650 ludzi, wszystkie umieszczono w koszarach.

Lord Castlereagh znayduie się teraz w Spa.—Przybyłe tu Angielskie konie są nader piękne i bogato ubrane; powozy karriolki są podobnież bogate i gustowne.

Oczekowana tu także iest Paul Catalani.

Lubo głoszą, że miasto nasze zapełnione iest cudzoziemcami, znayduie się tu iednak ieszcze połowa mieszkań do naięcia dla przybywaiących.

Dla nowo tworzącego się w Bonn uniwersytetu mianowanych iuż bydź ma 20 professorów, która tey iesieni otworzoną zostanie.

Wiadomość, iż w kraiach Pruskich nad Renem utrzymane zostaną sądy przysięgłych, sprawiła w Trewirze powszechną radość.

DODATEK
DO Nro 78.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 30. WRZESNIA 1818 Roku WE SZRODĘ.

Z Włoch d. 30 Sierpnia.

Król Neapolitański uda się d. 25. Pazdziernika z znacznym orszakiem do Rzymu. — Hiszpański Minister w Neapolu Kawaler Labrador popłynął do Palermo, dla proszenia o rękę corki Krolewica Następcy tronu dla Jnfanta Franciszka de Paulo. Rzeczony Krolewic powroci w Listopadzie do Neapolu, a zastąpi go iako Wicekról młodszy Krolewic Xżę Salernu.— W Palermo doszło tego lata ciepło do 30 1/2 stopnia podług Reaumura.

Niesmiertelnemu Poecie Dante wystawiony bydź ma w Florencyi w Koście le S. Krzyża pomnik, ktorego wygotowanie polecono Snycerzowi Ricci.

W Luce przywrocony zostanie z rozkazu Xiężny Klasztor Dominikanow.

Poselstwo Francuzkie obchodziło w Rzymie z wielką uroczystością Swięto S. Ludwika.

Pani Letycyia Bonaparte znalazła w piwnicy pałacu Rinuccini, ktory w Rzymie kupiła, skarb, składaiący się z złota, srebra, kleynotow, koronek, i t d. W tym domu znaydowała się niegdy policyia Francuzka. Rzeczy te będą zapewne albo właścicielowi, ieśli się zgłosi, oddane; albo też Rząd ie odbierze.

W Ankonie Architekt i Malarz, nazwiskiem Bruner z Bononii, oznaymił publicznie, iż wynalazł sztukę przeniesienia z łatwością i bezpiecznie pałacow, kościołow i wież z iednego mieysca na drugie, dla sprostowania ulic i uporządkowania gmachow.

— D. 5 Września. —

Podług doniesień z Rzymu nadeszły tam listy z Chin, Tonkinu i wysp Filipińskich, z których okazuie się, iż doniesienie o prześladowaniu będących na Missyiach Dominikanów w prowincyiach Chinskich Fokien i Chanchew było zmyślone. Król Tonkinu Gia-Laons bardzo iest Religii chrześciiańskiey przychylny która tam, rownie iak na wyspach Filipińskich znaczne czyni postępy. Ubolewać tylko potrzeba, iż niedostaie tam opowiadaczów S. Ewangelii, i z tego powodu zachęcaią Dominikanow Hiszpańskich, aby się tam udawali. Dominikanie maią na wyspach Filipińskich 59 parafiy, oprocz

obowiązków Missyi, do obsłużenia, w których 153. 254 dusz liczą.

— X. Grassi, Exjezuita, wydał w Rzymie pismo o teraźnieyszym stanie północney Ameryki, w którem opisuie postępy, iakie w tym kraiu Religiia, ludność, rękodzieła, handel, i t. d. uczyniły.

Z Neapolu piszą, iż d. 24 Sierpnia po okropnych grzmotach śnieg okrył w prowincyi Abruco góry, i po wielkim gorącu nastąpiło nagle mocne zimno.

Królewic Pruski Wilhelm (Brat Króla), który pod nazwiskiem Hr. Neuenberg podróżuie, przybył d. 3 b. m. z Szwaycaryi do Medyolanu.

Hr. Palffy, który z Rzymu do Wiednia odiechał, wiezie tam, iak się domyślaią, ostateczną umowę względem urządzenia dyiecezyy w Salcburgu, Tyrolu i Foralbergu.

Kapitani Amerykańskich okrętów w Livornie dali dla członków rodziny Bonapartego, które znayduią się tam w pobliskości, świetną cztę.

Od brzegów niższey Elby d. 18 *Września.*

Hamburg obchodził dnia wczorayszego rocznicę założonego na cześć Xcia Blüchera przed dwiema laty klubu.

Król Szwedzki przybył d. 1 b. m. do Drontheimu. — Koronacyyne to miasto leży około 130 jeograficznych mil daley na północ od Sztokolmu, i w równey szerokości z Archangelem, w mieyscu wesołem, liczące do 9000 mieszkańców, którzy żywią się szczególniey z będącey w Röräs kopalni wydaiącey do 2000 okrętowych funtów miedzi, handlu stokfiszem, śledziami, tranem i skorami. Starożytna ta stolica Królów Norwegskich składa się, oprócz należącego do towarzystwa umieiętności murowanego pałacu i starego Kościoła katedralnego, do którego niegdy z całey północy do grobu S. Olofa pielgrzymkę odbywano, z samych drewnianych domów. Po siedmiu pożarach iest ten Kościół naywiększym na północy gmachem. W niem odbędzie się d. 7 b. m. koronacyia i namaszczenie Króla.

Stany wschodniey Fryzyi maią bydź z stosownemi do czasu odmianami przywrócone.

Z Hagi d. 12 *Września.*

Król darował Królewicowey Następczyni tronu (W. Xiężnie Rossyyskiey) dom w Saardem, w którym Piotr Wielki mieszkał, gdy uczył się ciesielstwa okrętowego. Gdy panuiący teraz Cesarz Rossyyski Alexander zwiedzał w r. 1815 Hollandyią i piękną wieś Saardem znalazł tam iuż wystawiony pomnik na cześć Wielkiego swoiego Poprzednika.

Królewicowa Następczyni tronu spodziewa się, że Wysoki iey Brat Cesarz Alexander odwiedzi ią w Spa, a może i inni Monarchowie zaszczycą te mieysce obecnością swoią.

Poseł Francuzki przy Dworze naszem, Margr. de Latour du Pin, odiechał do Paryża.

Z Frankfortu d. 14 *Września.*

Austryiacki Nadworny Radca Wacken, który podczas Paryzkich układów trzymał protokół, iedzie z Wiednia do Xcia Metternicha do Akwizgranu.

Zapewniaią, iż znakomity z Spiry Katolicki Duchowny iedzie do Rzymu z przełożeniem wypadku naradzeń, ustanowioney i iuż ukończoney przez Xiążęta południowych Niemiec w Frankforcie duchowney kommissyi, Stolicy Swiętey.

Z Koblentz d. 8 Września.

Wczoray z rozkazu Króla (Pruskiego) zaczęło pracować nad przywróceniem grobowca Francuzkiego Jenerała Marceau, który z powodu rozszerzenia warowni tego miasta gdzie indziey przeniesionym bydź musiał. Dawniey stał na północney części góry Piotra, teraz stać będzie o 100 kroków bliżey miasta, a około 50 kroków od dawnieyszego mieysca na równinie między rzeczoną górą i gościńcym do Kolonii. Towarzysze oręża Jenerała Marceau spalili niektóre iego członki i w naczeniu, wraz zresztą zwłok w trumnie, gdzie wystawiony był pomnik, pochowali.

Z Drezna d. 19 Września

W tym uroczystym tygodniu, w którym przypada obchód 50letniego panowania naszego Króla, a iutro w całym kraiu uroczyście obchodzony będzie, nastąpiło iuż wiele uroczystości. Wszyscy officerowie tuteyszey osady obchodzili dzień 15 b. m. w którym ówczesny Administratór Xże Xawery Elektorowi ówczesnemu, a teraźnieyszemu Królowi, oddał rządy państwa, uczta w ogrodzie Linka która zakończyła się w wieczór spaleniem faierwerku na lądzie i Elbie. — Dzień 16 w którym Fryderyk August rządy obiął i pierwszy podpisał rozkaz, był w tymże ogrodzie przez przyiaciół oyczyzny obiadem na 400 osob obchodzony, poczem koncert przez 90 artystów dany, bawił gości przy oświeceniu ogrodu aż do późney nocy. — Dzień 17 obchodzony był z tegoż powodu uroczyście w prywatnym tuteyszym instytucie — Wczoray przyiechali tu Xięstwo Koburgscy i zostali w Królewskim powozie do Pilnitz zawiezionemi. — Wczoray był w Pinitz u Króla wielki obiad, popołudniu pokoie i koncert, podczas którego słyszeć się dała przybyła tu Pani Catalani (za co otrzymać miała 600 Czerw. zł.) W wieczor Piltnitz i Borschberg były oświecone. — Zgromadzenie żydowskie podało wczoray Królowi w ięzykach Niemieckim i Hebrayskim przepyszne na pargaminie powinszowanie. — Na wzgórzach około Drezna pały się wczoray w wieczor ognie okazuiące radości mieszkańców.

Od granic Hiszpanii d. 30 Sierpnia.

Do Kadyxu nadeszły niedawno listy z których okazuie się kłamstwo, iakoby Biskup Durangu w Mexyku przez Jntendenta tey prowincyi zabity został.

Podług listów z Jamaiki rokoszański Jenerał Bermudez miał znowu niedaleko Kumany bydź porażonym, ale rokoszański Admirał Brion miał pobić Hiszpańską eskadrę i dwa brygi z niey zabrać.

Od Naczelnego Wodza w południowey Ameryce Morillo nie odebrał rząd Hiszpański od 10 Kwietnia żadnego doniesienia. O bitwie pod Maipo, w którey rokoszański Jenerał San Martin na głowę pobił Jenerała Osorio, nic Hiszpańskie gazety dotąd nie wzmiankuią.

Około Bilbao krąży teraz Hiszpańska fregata Dianna, dla zasłonienia żeglugi przeciw rokoszańskim korsarzom, którzy też za iey pokazaniem się z tamteyszych okolic zniknęli.

Dnia 28 i 29 *Września* 1818.

Cena zboż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł. gr.		2. Zł. gr.		3. Zł. gr.		4. Zł. gr.	
Pszenicy	29	—	27	—	25	—	23	—
— Zyto	17	—	16	—	15	—	14	—
— Jęczmienia	13	—	12	—	11	—	10	—
— Owsa	8	—	7	15	7	—	6	15
— Jagieł	44	—	40	—	38	—	34	—
— Grochu	18	—	17	—	16	—	15	—
— Rzepaku	26	—	24	—	23	—	22	—

Bieg Pieniędzy w Wiednia d. 23 Września.		— detto Cesarski	18 — 21
Czer. Zł. Hollenderski Szeinami	Zł. r.	Fryd. Pruskie	33 — 10
Czer. Zł. Cesarski.		Luidor	36 —
Moneta konwencyyna za 100 . Złr.	240½	złoto frankowy	32 —
W Krakowie d. 28 Września.		Szeiny Wiedeńskie za 100	230 —
Czer. Zł. Holl: monetą Courant Złp. 19 gr. 4.		Złoty ryński Szeinami	1. — 22

DONIESIENIA

Sędzia Trybunału I. Inst. Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu. Wyrokiem Trybunału do Sprzedaży Domu pod L. 143 na Pędzichowie w Krakowie leżącego, do spadku Błażeja i Tekli Dembczyńskich należącego, z dnia 11 Października 1817 r. między Sukcessorami wypadłym Delegowany, podaie do wiadomości iż przysądzenie przygotowawcze rzeczonego Domu na Instancyą Tomasza Szymczykiewicza Oyca w Imieniu Córki Konstancyi Sprawę Działową, przeciwko Woyciechowi i Jakóbowi Dembczyńskim popieraiącego, na Licytacyi w domu posiedzeń Trybunału w dniu Pierwszym Września 1818 r. o godzinie Dziesiątey ranney przed podpisanym odbytey za Summę 3001 złp. Ur. Józef Kalasanty Kozłowski Patron na Osobę swoią otrzymał. Stosownie więc do Art. 706 kod. post do Licytacyi stanowczo odbyć się maiący dzień 16ty Października 1818 r. o godzinie 10tey ranney w domu Władz Sądowych oznaczamy. Życzący sobie nabyć stanowczo tego Domu winien iest złożyć przy rozpoczęciu Licytacyi vadium złp. 300 gr. 3 iako Dziesiątą Część wynoszącą, resztę warunków Licytacyi chęć maiący kupna przeyrzeć mogą w Kancellaryi Trybunału. — W Krakowie d. 2 Września 1818.

Ostaszewski.

Podpisany Komornik dotąd w Krakowie przy ulicy Gołębiey w Kamienicy własney pod L. 282 zamieszkały, za wyniesieniem się z Krakowa Trybunału Cyw. I. Inst. Województwa Krak. do Kielc, kancellaryią swą do tegoż Miasta pod Nr. 202 przy ulicy Borzęckiey przenosi, o czem interessa mu powierzaiących z tym dodatkiem uwiadomia, iż każdy z okolic pobliskich Krakowa nowe interessa oddać Mu chcący, takowe w Kielcach, lub też w Mieście Krakowie na ręce W. Sierzputowskiego na drugiem piętrze w Kamienicy wzwyż wspomnioney Nr. 282 oddać mu może. W Krakowie d. 23 Września 1818.

Jan Kanty Kowalski K. W. P. J. W. K.

Gdy rozchodząca się wieść, iakobym wynieść się miał z Krakowa do Kielc, doszła aż do mego Gospodarza W. Pozowskiego, widzę się zatem zmuszonym ogłosić ią publicznie przez Gazetę Krakowską za zmyśloną, gdyż nie myślę wcale ztąd się wynieść. W Krakowie d. 27 Września 1818.

Fryderyk Berg, Traktier w ulicy Wiślney.

Podpisany Wyrokiem Trybunału I. Instancyi Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu d. 10 Listopada 1817 r. zapadłym, do sprzedania Kamienicy pod L. 202 w Krakowie przy Ulicy Grodzkiey stoiącey, ś. p. Jakóba i Salomei Markiewiczów własney, z powodu Działu Maiątku między Sukcessorami Teressą z Markiewiczów Wiśniowską, Janem i Stanisławem Markiewiczami, wyznaczony: podaie do publiczney wiadomości, iż stanowcza Licytacya teyże Kamienicy Dnia 26 Października 1818 r. o godzinie 9 zrana tamże w mieyscu od Summy na Licytacyi przedstanowczey 21 Września r. b. 5230 złp. podaney, z warunkami następuiącemi odbędzie się: 1) Chęć kupienia maiący złoży 10 część ceny szacunkowey na vadium, to iest: 510 złp. 7 gro: 2) Po zalicytowaniu resztę summy do vadium w ciągu dni 10 do Depozytu sądowego złoży. 3) Opłacenie podatków do dnia kupna należy do massy. 4) Niedopełniaiący warunków traci vadium, i Licytacya nowa na koszt Jego nastąpi. — W Krakowie dnia 21 Września 1818 r.

Ant: Ciołkosz.